

REMISSYTTRANDE

Datum
2025-04-23

Dnr
JK 2025/956

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se
fo.rs.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkandet Skärpt kontroll av utländska fastighetsförvärv (SOU 2024:84)

(Departementets diarienummer Fö2024/02010)

Justitiekanslern har inga invändningar mot utredningens förslag om att uppställa krav på förvärvstillstånd vid vissa överlåtelser och upplåtelser av fast egendom. Justitiekanslern har dock följande synpunkter rörande möjligheterna att överklaga vissa beslut.

I utredningen anges att en enskild har möjlighet att ansöka om rättsprövning av regeringens beslut enligt lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut. I detta sammanhang noterar Justitiekanslern att Högsta förvaltningsdomstolen har bedömt att regeringens prövning av avvisningsbeslut inte innefattar en prövning av civila rättigheter och skyldigheter i den mening som avses i artikel 6.1 i Europakonventionen. Ansökan om rättsprövning av sådana regeringsbeslut har därmed avvisats (se HFD 2024 not. 20). Det bör mot den bakgrunden övervägas om beslut om avvisning av ansökningar i stället ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Utredningen föreslår också att vissa avvisningsbeslut överhuvudtaget inte ska kunna överklagas. Det gäller beslut om att avvisa ansökan på grund av att ansökningsavgiften enligt 24 § i förslaget till lag om vissa utländska förvärv av fast egendom inte betalats. Med hänsyn till de konsekvenser en avvisning kan få för fastighetsägarens intresse kan det även i denna del ifrågasättas om inte de aktuella besluten ska kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Justitiekanslern ser därtill praktiska problem med den föreslagna begränsningen. Det framstår exempelvis som oklart hur prövningsmyndigheten ska hantera ärenden där ansökningsavgiften inte har betalats och där tidsfristen för ansökan har gått ut.

Ärendet har föredragits av Sofia Örning. I ärendets beredning har också byråchefen Martin Mörk deltagit.

Thomas Bull